

Sammendrag

Paneldebatt - medlemsmøte

Tid og sted	25. august 2009 kl. 1800-2000 - Rica Oslo Hotell
Tema	Forslag til ny barnelov NOU 2008:9 Med barnet i fokus
Paneldeltagere	Trine Skei Grande (V) Stortingets Familiekomite Lotte Grepp Knutsen (AP) statssekretær BLD Karin Woldseth (FRP) 3.kandidat Oslo Marianne Borgen (SV)
Referent	Sølvi Leander

Velkommen

Leder Roger Sollied Johansen ønsket velkommen til åpent F2Fs debattmøte. Han beklaget endring av møtested og et par partiers fravær. Presentasjon av panelets deltagere.

Møteleder Rune Rækken innledet og gjorde forsamlingen kjent med at F2f ikke er spesielt fornøyd med forslaget som foreligger til ny barnelov, og ønsket en debatt om barneloven velkommen.

Vi trenger debatt, vi ønsker debatt og det blir spennende å høre hva representantene har på hjertet!

Rækken presenterte seg selv og foreningen og henviste til fjorårets debatt om samme temaet. F2F anser at Ot.prp. ligger nærmere opptil *eksisterende* lov enn hva forslaget til Barnelovsutvalget fremla i fjor. Både mht samvær, delt bosted (likeverdig foreldreskap og ikke nødvendigvis likedeling av tid), sanksjoner ved samværs sabotasje.

Partiene fikk inntil 10 minutter hver for å presentere seg selv og sitt ståsted;

Lotte Grepp Knutsen, AP, statssekretær BLD siden mars, politisk rådgiver

Takket for invitasjonen. Representativt at vi er fire kvinner i panelet mens brorparten er menn i salen. Dette gjelder mange barn, og målet for barneloven skal være til beste for barn. AP har lagt til grunn i Ot.prp. at barn skal ha mest mulig kontakt med begge foreldrene.

To innledende bemerkninger; Dette handler også om likestilling, og vi er i en fase med omfordeling av makt i samfunnet. Kvinner kommer oftere inn i maktposisjoner, og menn tar mer ansvar på hjemmebane. Vi får flere barn enn de aller fleste land i Europa. Vi har lykket med et slags likestillingsprosjekt.

Spesielt om barneloven: Det er et mål at barneloven skal komme til anvendelse og at mest mulig skal løses mellom foreldrene. De kan avtale hva som passer for dem. Vi tilrettelegger for veiledning gjennom familievernet med kurs og andre lavterskeltilbud. Likevel havner cirka 10 prosent i rettsvesenet, noe som forutsetter et lovverk til beste for barna. Bakgrunnen for utvalget var at man skulle gå gjennom loven og fremlegge endringer i tråd med samfunnsutviklingen, hvor barnets beste står helt sentralt.

Ot.prp som jeg stiller meg bak. Som bakgrunn for debatten har vi opprettholdt dagens ordning mht at gifte har felles foreldreansvar, mens mor får det alene når foreldre ikke bor sammen. Få saker i

Adresse
Åsenveien 1
1400 Ski

Telefon
88 00 88 45
Leder: 997 38 999

E-post: post@f2f.no

Internett: www.f2f.no

rettsvesenet handler om foreldreansvar. Når far ønsker dette skal det veldig mye til for at han ikke får det med dagens ordning. At mor må gå til retten ved vold og liknende anses som lite hensiktsmessig.

Hva angår delt bosted har vi gått inn for en snever mulighet til å dømme dette. Delt bosted handler om at foreldrene må kunne samarbeide. Derfor vil det være en belastning for barnet hvis foreldrene gjennom retten opprettholder konflikt. Ser at det ikke er gått så langt som mange her gjerne skulle ønske.

Fremfor at flytting legges inn under foreldreansvaret, går vi inn for en gjensidig varslingsplikt.

Tvangsfullbyrdelse henting, vi har lagt oss på linjen at dette ikke er riktig og ønsker ikke dette. Det er ikke riktig at barnevernet henter med tvang slik F2F påstår i sitt høringssvar. Barnets beste situasjon ligger her til grunn.

Lovverket går ikke langt nok, sier mange. Signaler i samfunnsdebatten sier at fedre ikke kommer til blir motsagt ved at kvinner påstår at de ikke tar ansvar.

Ot.prp, faller under alle omstendigheter bort etter valget.

Rune: barneloven skal ikke komme til anvendelse, sier du. F2f mener loven bør være normativ.

Trine Skei Grande (V) Barne og familiekomiteen

Proppen må fremmes på nytt, programmet er hellig, men politikerne er veldig fri. Viktig for Venstre at loven oppfattes som nøytral. Vi har to beskrivelser. Hvilket ideal som utstråles av loven er et viktig utgangspunkt. Et par skal kunne gjøre en avtale som passer for dem. Hvis familievernet kom inn tidligere ville dette være positivt for å verne barna. Det å få orden er viktig for å skjerme barna. Gode fagfolk er gode også på dette feltet. Vi skal tilby alle mekling når de trenger det, og på hvilket nivå de trenger det. I domstolen ønsker vi at det skal være rett til idømme delt bosted når det er til barnets beste.

Sabotasje, hvorfor skal man benytte dette når barnet ikke har gjort noe galt? Det er de voksne som bør tas med tvang. Det å bryte sabotasje bør være straffbart, ikke kun grunnlag for at man bryter en avtale. Det er mange og skånsomme måter å gjøre dette på. Folkeregisteret skal ikke være grunnlag for økonomiske ytelser, kun samværet.

Flytte veto er vi ikke for, men en forhandlingsplikt bør være på sin plass. Bør legge inn flere sanksjoner. Dette er Venstre sikker på i sitt program.

Rune: Holde tilbake foreldre støttes av F2F.

Karin Woldseth (FrP) Oslo bystyre

Barn har rett til *begge* foreldrene sine, ergo må foreldrene likestilles for barna sine. Har hatt god hjelp fra F2F for å finne en god politikk i Frp.

Vi snakker om likestilling, men ser heldigvis at proppen skal trekkes tilbake, da det her står at kun mor skal ha omsorg for barna sine.

Far er mye mer med, mer sammen med barnet sitt. Ved brudd blir konfliktene større fordi begge vil kjempe for barna sine. Barnets beste holder ikke, det er snakk om barnets rett. Vi lar ikke barnekonvensjonen gå foran i dag, vi legger normen lavere ved at mor er eneste omsorgsperson.

Ansvar skal generelt være delt, omsorg skal være delt og bør være et utgangspunkt. Man bør ha delt bosted og heller gå til retten hvis dette ikke er ønskelig for foreldrene.

Vi ønsker ved samværsabotasje at det benyttes økonomiske sanksjoner, stopper bidraget, slik at mottaker begynner å samarbeide. For øvrig sans for Venstres løsning.

Hva angår flytting mener jeg at vi skal være enige før flytting. Det kan ikke være tilstrekkelig med en varsling, da dette vil kunne føre til at man fratar barna en av foreldrene deres. Konflikten ender ofte med barnet som våpen, dette vil vi unngå. Derfor delt omsorg, bosted og ansvar bør være utgangspunkt.

Marianne Borgen (SV) Oslo bystyre, helse og sosial

Panelet er nok enige om at barneloven er en normativ lov, og er ment å være det. Det er ganske ille når slike saker kommer til retten, men når det oppstår må vi ha en ordning som bidrar til løsning. 2000 saker for retten pr år er to tusen for mye. Hvordan redusere dette er hva vi må finne ut.

Vi må minne hverandre om barnekonvensjonen som sier at barn har rett på samvær med begge sine foreldre. Barnet er subjektet i landskapet. Forutsatt at dette er til barnets beste.

Der hvor foreldre samarbeider godt hører vi sjelden om. Man må ikke kun ha et barneperspektiv. Har snakket med mange som synes det er pyton å reise mellom foreldre hver uke. Lar seg ikke løse med delt bosted løsning.

Forskning viser at delt bosted fungerer godt når foreldrene samarbeider og konflikten er liten. Dette er til barnets beste, derfor er jeg i mot at domstolen skal ha anledning til å dømme dette. Barnets beste veier tyngre for meg.

Det er ikke så stor forskjell på dagens ordning og muligheten til å kunne idømme delt bosted. Vi klarer ikke å dele barn i to. Noen klarer det mens andre ikke kan. Tror på meklingsmodeller som pålegges de voksne for eksempel ved flytting. Noen ganger er det ikke mulig å barneloveni enig, varslingsplikten er positiv, men hva gjør vi når de ikke barnelovenir enige? Hvem skal gripe inn og bestemme hvor barnet skal bo. Komplisert!

Barneloven innehar fremskritt for barn, nemlig totalforbudet om vold mot barn.

Kjempebra at vi har fått et samfunn hvor både mødre og fedre kjemper for barna sine. Jeg mener at barn trenger fedre. Viktig at vi har et samfunn som ikke bare er et vedheng for foreldre, men selvstendige vesener. Vi må få til en løsning slik at barn får mer tid med fedrene sine. Når voksne folk ikke kan samarbeid om det edleste vi har, rammer dette barna.

Rune: Alle her er enige om at konflikter skader barn. Replikker?

Lotte

Tre er veldig enige om hovedretningene. Delt bosted, konflikt osv. med ett unntak er lovverket kjønnsnøytralt. Paradoksalt at Frp tar til ordet for 50-50 når vi ser fedre som kjemper for ungene sine, ref. foreldrepermisjonen for fedre. Domstolen tar stilling til hvor mye tid foreldrene har hatt med foreldrene sine, og ikke er grunnleggende for sakene vi diskuterer. Forstår ikke Frps føringer hva angår likestilling.

Gjensidig varslingsplikt er ment som et signal om at det mekles.

Karin

Barnelovene utfordret og det er tvungen meklings i dag, ikke noe nytt. Konfliktnivået skal dempes? Man setter problemstillingen på hodet. Man kjemper om barna sine, og det vil virke dempende hvis utgangspunktet hadde vært delt omsorg. Da ville man fjernet kimen til konflikten.

Man skyver Barnets beste foran seg. Det er en mor og en far, og det bør gjelde gjennom hele oppveksten.

Permisjonen bør overlates til familien selv å avklare. Vil far være hjemme i ni måneder så bør dette la seg gjøre.

Lotte

Permisjon; Far kan ta ni måneder hvis paret vil det.

Rune: Alle lovreguleringer er inngripen i folks liv.

Trine

Beskyldninger om at Venstre er i mot alt som står i loven er ikke riktig. Stor enighet om mye. Vi er for en tredeling av permisjon. Mange fedre vil, men får ikke mulighet. Vi gifter oss med menn som gjerne vil, men det er ikke alltid vi slipper dem til.

Barnets første leveår; Vi får ofte barn når det passer i mors liv, ikke nødvendigvis når det passer i fars karriere. Det bør være et valg å flytte permisjonen fordelt over flere år.

Rune: Et sunt prinsipp ved mekling hva vi er enige om, det trenger vi ikke krangle om.

Marianne

Nysgjerrig på om man ønsker som hovedregel slik Frp sier. Mange barn synes det å ha delt bosted er belastende. Dette er en utfordring, selv i familier hvor foreldrene er flinke til å samarbeide.

Barna er opptatt av nærmiljø, venner og lignende – vi må finne løsninger som er bra for barna. Hvordan skal vi definere det?

Rune: Derfor ønsker F2F at bosetter seg nær hverandre

Karin

Kommentar til delt bosted; Barneloven sier at barn skal høres. De kan faktisk velge delt bosted for å unngå lojalitetskonflikten. Egen erfaring har vist at barna på 11 og 13 år tvang oss som foreldre å samarbeide, ergo ble konflikten fjernet.

Salen

- AP mener de følger en samfunnsutvikling i forhold til Ot.prp. Man ønsker at far skal ta ansvar, mens i forslaget reverseres dette. Og man er ikke interessert i å se på delt bosted. I dag er det den som nekter å samarbeide som vinner økonomisk, ergo belønning for den som ikke vil samarbeide. Dommeren kan trekke det langt og påsi at begge skal samarbeide, men har ingen garanti. Ny rettsak tilsier at man ikke kan samarbeide, ergo mange hersketeknikker som støttes av ekesisternede barnelov. SV ser kun på tall. Det er kun Frp som stikker av med poengene. Hva gjelder flytting er det like dramatisk for barna om det gjelder mor eller far. Det kan flyttes fra den ene foreldren med loven ryggen. Kun en likeverdig posisjon vil fjerne konflikten. På familiekontorene får far beskjed om å roe seg. En time er tilstrekkelig for en attest, ikke nødvendig å samarbeide. Far må be mor om å få de rettighetene politikerne påstår at loven ivaretar. Konflikten som havner i retten er ofte gamle fordi far ikke har råd og anledning til å ta kampen før det har gått lang tid. Vil ikke mor løse konflikten barnelovenir det ikke løst. Klar oppfordring, spesielt til AP, å drive samfunnsutviklingen videre.
- Viktig at loven reduserer konfliktnivået. Derfor viktig at man beholder den samme rettsposisjonen, slik man har frem til bruddet. Foreldreansvaret fortsetter, men i dette landet har man luket ut visse beføyelser etter brudd. Man kan flytte til langt-vekk-i-stan uten at den andre involveres. Felles foreldreansvar kaster blå i øynene på far når bruddet er et faktum. Barnets beste skal vurderes. Er det da riktig at politikerne skal

redusere rettens kompetanse? Hvor skal barnets beste ligge for å ivareta hvert enkelt barn? Kompetanse er et stikkord. Man kan ikke sammenligne de fedrene som ønsker med de som ikke vil.

- Mange er krigsskadd. Ventetid for familievern skaper ytterligere probarnelovenemer. Samtidig har ikke instituttet noe makt til å pålegge ved uenighet. Sanksjoner i forhold til varslingsplikten, hva skjer hvis man lar være å varsle? Ingen går inn for vold mot barn, det som sliter er at dette har blitt big business for advokatene. Hvordan få ned konfliktnivået, slik at vi unngår de relasjonsskadede barna? Karin rett i at vi må ha likhet i utgangspunktet. Samværet boikottes av økonomiske årsaker.
- Yngste deltager tilstede som er far; Datter to år og åtte måneder. Det tar fire måneder å få til en avtale under tilsyn. Få ting får store konsekvenser, og man må reise langt for å få til samvær. Ønsker ikke rettsak, men det må jeg. Vet ikke hva jeg skal gjøre!
- Med tanke på delt bosted og SVs bekymring for belastningen for barna. Det er ved minimum samvær at de har belastninger. Enkelte vil oppleve delt bosted belastende etter hvert fordi venner og miljø trekker mer enn mor eller far. Spørsmålet er, hvor mange barn mener det er belastende? 80% av barna mener det er positivt med delt bosted ihht undersøkelse. Egen bakgrunn som lege; Noen er penicilin allergikere, men man kan ikke fjerne penicilinen av den grunn. Begge foreldre må defineres som like viktige for barna, noe loven må gjenspeile. Begge foreldre må ha like mye å si.

Panelet

Lotte

Takker for innspill, det gjør inntrykk, alle har personlige erfaringer, og vi må finne et lovverk som finner balansen. Som utgangspunkt sitter vi ikke bare å produsere noe, det er en utredning som ligger til grunn, hvor også F2F er hørt. Vi lytter til folk, alle er ikke enige i alt vi kommer frem til. Det forskes på dette fordi sakkyndige, dommere og andre må ha oppdatert kunnskap. DTBB har gjort en kjempejobb med hensyn til en undersøkelse om dommere. Det er ikke kjønn det går på, det er alder, viste det seg. Vi er i en brytningstid hvor vi vil se endringer. Loven er normerende. Det kan dømmes inntil 50% samvær.

Familievern og mekling er styrket og tiltak som ivaretar at far tar mer ansvar. Det er varierende ventetid, dette er ikke bra nok. De skal være forebyggende.

Sabotasje er det brukt for lite tid på. Må sees nærmere på bedre ordninger.

Salen: Det er viktigere å legge opp til flere timer mekling så lenge det er foreldrene som skal bli enige og familievernet ikke har makt til å pålegge.

Karin

Godt å høre at man jobber med det. Dette er viktig. Har selv sett en episode hvor mor har sabotert, men ingen sanksjoner!

Vi har et tosporet familievern nå, og redd for at det nå blir ensporet med kun offentlige familiekontor. Vi må åpne for å tvinge foreldre til å snakke sammen når konflikt. Mandatet må være å vurdere hvert enkelt par, og deretter bestemme lengden på meklingen.

Rune: Interessant å se skillelinjene mellom partiene, det er snart valg!

Trine

Jobben min er å uttale meg klart. Det er viktig med delt bosted som et utgangspunkt og norm. Men, hva angår sabotasje undres vi over at dette ikke er straffbart. Når noen ikke får se barna sine

på mange år, hvorfor henter ikke barnevernet barna når de samme foreldre, som ikke får samvær, etablerer seg og får nye barn senere?

Alle som har hatt konflikter i livet vet at man ikke jobber i team når det er vanskelig. Det tar lang tid, og vi må lage noen belønningsordninger for de som samarbeider.

Det kan være begge parter som har ondskapen som drivkraft ved flytting, ergo må vi se alternative løsninger.

Marianne

Vi må styrke familieverket. Vi må kunne kreve mer enn en time. Vet eksempler på at foreldre er innkalt flere ganger uten dialog, men en time er for lettvent. Bør være tvungen mekling. Flytting er mer komplisert, så enig med Venstre.

Barneloven utfordret på at man tar utgangspunkt i kun saker som er mest komplisert. Utfordringen er de få som ikke klarer å samarbeide, de fleste fikser dette bra.

Sans for gulrot fremfor pisk i disse mellommenneskelige problemene.

Salen

- Har fulgt med i mange år, var med og stiftet F2F i 1985, og merkelig at det har skjedd så lite på så mange år. Som psykiater møter jeg mange suicidale fedre. Skulle gjerne kunnet hjelpe pasientene og gi dem håp, men på dette området har det skjedd så lite. Egne barn hjernevasket av sin mor, som fikk omsorgen. Som far har jeg ennå ikke kontakt med barn og barnebarn! Vi kan ikke fortsette å ha det slik i Norge. Grunnleggerne av løsningsfokusert terapi sier at hvis det som løser problemer virker fortsatt, det som ikke virker gjør vi ikke mer av. Barne psykiatrisk ekspertise står til stryk i dette lovarbeidet. Frode Thuen har forsøkt. Delt omsorg bør være lovens utgangspunkt, ref Carl I Hagen som fremmet dette for mange år siden. Hva med et utvalg som ivaretar hvert enkelt tilfelle? Selv involvert i mange dramatiske saker som skal finne løsninger, ref. artikkelen *Med konflikt som hjelpemiddel*. 50% av barna ville bo hos far i en tysk undersøkelse. Man må finne en vinn-vinn-situasjon. Forutsetter løsninger hvor ikke den ene ikke kun fremstår som en taper. Sanksjoner er helt nødvendig. Delt omsorg, har ikke funnet noe studie som sier at dette ikke er bra, hvis det følges opp ved konflikter. Gjør ikke mindre enn det utvalget har lagt frem!
- Hva er hovedproblemet for barna? Minimal kontakt med far som regel årsaken til problem for barna. Far gir blaffen eller mor boikotter er ofte tilfellet. Da er det trist at det kun er F2F som tror at delt bosted er best for ungene. Systemet hjelper ikke til uten at dette er et utgangspunkt. Delt omsorg vil redusere konfliktene og ungene vil oppnå god kontakt med begge foreldrene.
- Problemene rammer ikke bare far, men også bonusmødre. Mor bestemmer at far må reise fra Stavanger til Oslo for samvær tross avtale fra de bodde i nærheten av hverandre. Nettverksbygging er viktig for å få til endring, slik det diskuteres i Rogaland. Og trenger politikerne en pilotkommune så stiller F2F Rogaland gjerne.

- Nyinmeldt, nyseparert og rasende over eksisterende system. Skuffet over panelet, og over å måtte innrømme at Frp er de eneste som forstår essensen. Hvorfor skal det belønnes? Hvorfor kan ikke meklerne få kunnskap? Overgangsstønad direkte skilsmissegjørende!

Mor kan tjene 28.000,- uten å jobbe! Man bør kunne pålegge foreldre å bo i nærheten av hverandre. Drivkraften er ikke hevn. Eksen må gjerne få så mye penger hun ønsker, men flytteretten er direkte skadelig for barna. Vi har fedre som har et godt forhold til sine barn og så mister dette. Vi må ikke komme dit at menn er redd for å inngå ekteskap. Det er ikke flytteforbud, men man må ta et valg når man får barn, og det kan ikke være slik at man tjener så mye på å velge 60/40. Gi gjerne overgangsstønad til den minst bemidlede. Vi kan ikke ha det slik vi har det nå!

- Hvilket parti vil gjøre noe med dette? Frp er de eneste som vil gjøre noe med det. Venstre er litt uklare, og vil ikke tvinge barnet til samvær. Reiseutgiftene kan belastes den som har flyttet! Det finnes alltid løsninger, men man må være villig til å bevege seg. Stem ikke AP! Kontroll er viktig for de som skaper konflikt. Dette må man se! Det vil bli mange dommer med delt bosted hvis dette blir loven. Økonomi er årsaken til mange mødres sabotasje.

Avsluttende kommentarer

Lotte

Takker for sterke historier, gjør inntrykk. Håper det er forståelse for at dette gjør det vanskelig å være politiker. Rogaland velkommen når som helst til dialog, vi ønsker å høre, og å snakke med dere.

Handler om tre ting: Forebygging gjennom et godt familievern. Kan bli bedre og mer tilpasset, og kan bli bedre på mekling.

Lovverket sier noe om normen og dette skal brukes som utgangspunkt. Delt bosted har vi sluttet oss til ihht barnelovsutvalget og høringsinstansene, men det er flere syn.

Tredjedelen av saker er tross alt når dommer foreligger og det er viktig at dommer følges.

Glad for å være her, og ser frem til fortsatt et godt og nyttig samarbeid med F2F videre.

Trine

Sabotasje fra en av foreldrene skal være straffbart står det i programmet til Venstre. Det er den som gjør noe galt som skal straffes, ikke barnet.

Forvaring kan gjøres aktuelt gjennom flere sympatiske måter. Bør inn under straffeloven.

Man kan så tvil om dette, men det er dette vi mener.

Det har skjedd mye! Enorme endringer, færre fedre som stikker av i dag, og endringene vil fortsette på alle områder. Det vil bli lavere terskel for å bruke barna som våpen i konflikten. Dette tror Venstre vil være fremtiden på området.

Karin

Endringen skjer raskere hvis vi kan bli enige.

Takker for gripende historier, de tar jeg med meg og de forteller at Frp er på riktig vei på området. Barnet må bli vinneren. AP sier at dere må bare ta kontakt. Dette er arrogant hvis vi ser i forhold til Ot.prp. innhold og bakgrunnen for denne. Vi har daglige meldinger på bidrag, sabotasje og andre saker ved samlivsbrudd. Trine og jeg ønsket å være med i komiteen nettopp grunnet barnelovsarbeidet videre.

Marianne

Fint at møtet er iverksatt. Det er ikke vanlig å være i et møte hvor så mange fedre er tilstede for sine barn. Det gjør inntrykk med de personlige historiene, og som vi vet finnes der ute.

Debatten viser at dette er kompliserte spørsmål som ikke har enkle svar. Debatten er ikke over, vi vil lytte videre til det dere har å si. Samtidig må jeg si at vi står bak APs forslag, og et positivt utgangspunkt til å forsøke meklingsordninger.

Takk for møtet, siste ordet er ikke sagt!

Rune: Setter pris på at dere i en veldig travel tid har tatt dere tid til å møte oss til debatt.

Møteleder rundet klokken 2000 og det ble utdelt blomster til panelet. Deltagerne fikk mulighet til en uformell prat før politikerne forlot møtet.